

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS Nr.
283/2010/ES**

2010 m. kovo 25 d.

**nustatantis Europos užimtumo ir socialinės įtraukties mikrofinansų
skyrimo priemonę „Progress“**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos
175 straipsnio 3 pastraipą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

sprenddami pagal įprastą teisėkūros procedūrą ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) 2000 m. balandžio 7 d. Komisija priėmė komunikatą „Veiksmai vietoje užimtumui didinti. Vietos aspektas įgyvendinant Europos užimtumo strategiją“.
- (2) 2007 m. lapkričio 13 d. Komisijos komunikate „Europos mikro-kreditų plėtojimo iniciatyva augimui ir užimtumui remti“ nustatytos keturios prioritetinės veiksmų sritys: valstybių narių teisinės ir institucinės aplinkos gerinimas, palankių užimtumui ir verslininkystei sąlygų sukūrimas, gerosios patirties sklaidos skatinimas ir papildomo finansinio kapitalo mikrofinansų įstaigoms teikimas. Pirmasis žingsnis įgyvendinant šią darbotvarkę – 2008 m. Komisijos ir Europos investicijų banko (toliau – EIB) sukurta Jasmine iniciatyva (Bendrieji veiksmai mikrofinansų įstaigoms Europoje remti), pagal kurią ne bankų mikro-kreditų finansų įstaigoms teikiamos konsultacijos ir iš EIB numatyta 20 milijonų EUR finansuotiškai veiklai.
- (3) 2006 m. gegužės 24 d. Komisijos komunikate „Skatinti padorų darbą visiems. Europos Sąjungos indėlis įgyvendinant padoraus darbo pasaulyje darbotvarkę“ pabrėžta deramo darbo visiems svarba, kaip ir 2007 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezolucijoje dėl deramo darbo visiems skatinimo ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ OL C 318, 2009 12 23, p. 80.

⁽²⁾ 2009 m. spalio 7 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽³⁾ 2009 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2010 m. kovo 8 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ OL C 102 E, 2008 4 24, p. 321.

▼B

- (4) Vadovų pareiškime, priimtame po 2009 m. rugsėjo 24–25 d. Pitsburge įvykusio G-20 susitikimo, buvo numatytas išsipareigojimas pagerinti neturtingų asmenų prieigą prie finansinių paslaugų, pavyzdžiui, teikiant mikrofinansus. Vadovai taip pat išsipareigojo sukurti tarptautinę finansinės įtraukties ekspertų grupę, kuri turi nustatyti, ko buvo išmokta taikant novatorišką požiūrį į finansinių paslaugų neturtingiesiems teikimą, skatinti sėkmingų reguliavimo ir politikos metodų taikymą ir rengti priegios prie finansų, finansinio raštingumo ir vartotojų apsaugos standartus.

- (5) 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl Europos mikrokreditų plėtojimo iniciatyvos siekiant remti ekonomikos augimą ir užimtumą su rekomendacijomis Komisijai buvo raginama, kad Komisija dėtų daugiau pastangų, kad mikrokreditai būtų skiriami ekonomikos augimui ir užimtumui remti. Be to, Europos Parlamentas pritarė papildomų 4 milijonų EUR skyrimui bandomiesiems veiksams, kurie turi būti įgyvendinti pagal Jasmine iniciatyvą. Europos Parlamentas taip pat paragino Komisiją bendrai finansuoti mikrokreditų projektus, ypač tikslinių socialiai remtinų grupių atstovų.

- (6) Sąjunga ir valstybės narės turi nuolat dėti daugiau pastangų, kad per pagrįstą laikotarpį padidėtų mikrofinansų prieinamumas ir padaugėtų galimybių juos gauti iki pakankamo lygio, siekiant patenkinti padidėjusius asmenų, kuriems labiausiai krizės laikotarpiu reikia mikrofinansų t. y. praradusiųjų darbą, asmenų, kuriems gresia pavojus prarasti darbą arba kuriems sunku patekti ar sugrįžti į darbo rinką, taip pat kuriems gresia socialinė atskirtis, ar pažeidžiamų asmenų, kuriems sudarytos nepalankios sąlygos pasinaudoti įprastos kreditų rinkos paslaugomis ir kurie nori įsteigti arba išplėsti savo mikroįmonę, įskaitant vykdyti savarakišką veiklą, aktyviai skatinant moterų ir vyrų lygias galimybes, poreikius.

- (7) 2009 m. birželio 3 d. Komisijos komunikate „Bendras išsipareigojimas užimtumo srityje“ buvo pabrėžtas poreikis suteikti naujų galimybių bedarbiams ir suteikti žinių apie verslumą kai kurioms nepalankiausioje padėtyje atsidūrusioms Europos grupėms, kurioms sunku pasinaudoti įprastos kreditų rinkos paslaugomis. Be jau taikomų priemonių, reikėtų imtis konkrečių veiksnių toliau skatinti ekonominę ir socialinę sanglaudą, stiprinant EIB ir Europos investicijų fondo (toliau – EIF) bei kitų tarptautinių finansų įstaigų veiklą ir nedarant poveikio valstybių narių veiklai. Todėl Komisija paskelbė pasiūlymą dėl naujos ES masto mikrofinansų skyrimo priemonės (toliau – priemonė), skirtą išplėsti mikrofinansų taikymą specifinėms rizikos grupėms ir toliau remti verslumo plėtrą, socialinę ekonomiką ir mikroįmones. Siekiamos, kad priemonė būtų veiksminga, darytų ilgalaikį poveikį, būtų taikoma galimiems paramos gavėjams ir naudojama kaip iniciatyvi ir ekonomikos bei vietos vystymosi politikos priemonė,

▼B

valstybės narės gali įsteigti nacionalinį informacijos centrą, kuris galėtų skatinti, koordinuoti, vertinti ir stebėti visus atitinkamose valstybių narių teritorijose pagal priemonę vykdomus veiksmus.

- (8) Daugiau mikrofinansų lėšų pažeidžiamiesiems asmenims, kuriems sudarytos nepalankios sąlygos pasinaudoti įprastos Europos Sąjungos kreditų rinkos paslaugomis, teikia nekomercinės mikrofinansų įstaigos, kreditų unijos ir bankai, prisiimantys įmonių socialinę atsakomybę. Priemonė padėtų šiems mikrofinansų teikėjams, papildantiems komercinių bankų rinką, suteikdama daugiau mikrofinansų galimybių, kad būtų patenkinta esama paklausa.
- (9) Dažnai Europos Sąjungoje mikrofinansus teikia komerciniai bankai, kurie turėtų tapti svarbiais priemonės taikymo partneriais siekiant kreditų rinkoje atkurti pasitikėjimą ir daugiausia dėmesio skirti klientams, kurie neturi kredito galimybių.
- (10) Pagal šį sprendimą mikrofinansus teikiančios viešos ir privačios įstaigos turėtų atitikti atsakingo skolinimo principus ir taip visų pirma išvengti pernelyg didelio asmenų ir įmonių įsiskolinimo.
- (11) Be sunkumų, kylančių norint gauti lėšų, viena iš svarbiausių kliūčių, trukdančių steigti ir plėsti mikroįmones: socialinė atskirtis ir netikrumas pereinant nuo bedarbio ar socialinės pašalpos prie savarankiškos veiklos. Taikant Europos mikrofinansų priemones galima paremti socialinės ekonomikos sistemas, kurios skirtos padėti atskirtyje gyvenantiems žmonėms vėl integruotis į visuomenę ir padėti jiems įgyti būtiniausias įgūdžius, reikalingus norint imtis ilgalaikio verslo projekto.
- (12) Sąjungos lėšų panaudojimas yra tinkamas ir atitinka minėtą 2009 m. kovo 24 d. Europos Parlamento rezoliuciją. Be to, esant vienai ES masto priemonei, sutelkiama papildoma tarptautinių finansų įstaigų parama ir išvengiama skirtingų nuomonių bei paskatinamas mikrofinansų skyrimas visose valstybėse narėse. Siekiant pasinaudoti tarptautinių finansų įstaigų, visų pirma EIB ir EIF, patirtimi, priemonė turėtų būti nustatyta remiantis bendru valdymu.
- (13) Pagal priemonę finansuojami veiksmai turėtų derėti su kitų Sąjungos politikos sričių veiksmais ir atitikti juos bei Sutarties ir pagal ją priimtų aktų nuostatas. Priemonės finansuojami veiksmai turėtų papildyti kitą Sąjungos remiamą veiklą, visų pirma Konkurencingumo ir inovacijų programos (toliau – KIP) finansines priemones, Jasmine iniciatyvą, Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai (EŽŪFKP), Europos regioninės plėtros fondą (ERPF), Jeremie iniciatyvą (Bendros Europos lėšos mažosioms ir vidutinėms įmonėms) ir Europos socialinį fondą (ESF).

▼B

- (14) Šiame sprendime sąvoka „mikrofinansai“ turėtų apimti garantijas, mikro kreditus, nuosavą ar iš dalies nuosavą kapitalą asmenimis ir mikro įmonėmis, kuriems taikomas šis sprendimas, o sąvoka „mikrokreditas“ turėtų reikšti mažesnę nei 25 000 EUR paskolą. 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB dėl labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių ⁽¹⁾ sąvoka „mikro įmonė“ apibrėžta kaip įmonė, kurioje dirba mažiau nei 10 asmenų, įskaitant savarankiškai dirbančius asmenis, kurios metinė apyvarta ir (arba) metinis balansas neviršija 2 milijonų EUR. Ši sąvokos apibrėžtis turėtų būti tinkama vartoti šiame sprendime.
- (15) Šiame sprendime ir pagal nacionalines nuostatas sąvoka „socialinės ekonomikos mikro įmonė“ turėtų reikšti mikro įmonę, gaminančią prekes arba teikiančią paslaugas vykdant aiškią socialinę užduotį, arba mikro įmonę, kurios paslaugos bendrijos nariams teikiamos nesiekiant pelno.
- (16) Priemonė turėtų būti įgyvendinama vykdant atitinkamus įvairius veiksmus, kurie apimtų rizikos pasidalijimą, garantijų teikimą, nuosavą kapitalą ir paskolų priemones, kurias mikro finansų teikėjams siūlo tarptautinės finansų įstaigos. Kad priemonė būtų veiksmingesnė, ją reikėtų nuosekliai koordinuoti ir įgyvendinti kartu su Europos ir nacionalinėmis finansinėmis priemonėmis bei nacionalinėmis finansų įstaigomis,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nustatymas

Nustatoma Europos užimtumo ir socialinės įtraukties mikro finansų skyrimo priemonė, vadinamoji Europos mikro finansų priemonė „Progress“ (toliau – priemonė).

2 straipsnis

Tikslas

1. Pagal šią priemonę Sąjungos lėšos teikiamos, kad padidėtų mikro finansų prieinamumas ir padaugėtų galimybių juos gauti:

- a) asmenims, kurie prarado arba kuriems gresia pavojus prarasti darbą arba kuriems sunku patekti ar sugrįžti į darbo rinką, taip pat asmenims, kuriems gresia socialinė atskirtis, arba pažeidžiamiems asmenims, kuriems sudarytos nepalankios sąlygos pasinaudoti įprastos kreditų rinkos paslaugomis ir kurie nori įsteigti arba išplėsti savo mikro įmonę, įskaitant vykdyti savarankišką veiklą;
- b) mikro įmonėms, ypač socialinės ekonomikos srityje, taip pat mikro įmonėms, kuriose dirba a punkte nurodyti asmenys.

⁽¹⁾ OL L 124, 2003 5 20, p. 36.

▼B

2. Pagal šią priemonę Sąjungos lėšos naudojamos teikti mikrofinansus ir aktyviai remti moterų ir vyrų lygias galimybes.

*3 straipsnis***Biudžetas**

1. Nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. priemonei iš Sąjungos biudžeto teikiamas 100 milijonų EUR finansinis įnašas.

2. Dėl metinių asignavimų sprendžiama kasmetės biudžeto sudarymo procedūros metu ir pritaikant 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo ⁽¹⁾ 37 punktą ar kitas tame susitarime nustatytas priemones.

3. Bendras pagalbos priemonių, nurodytų 4 straipsnio 1 dalies d punkte, biudžetas neturi viršyti 1 % šio straipsnio 1 dalyje nustatyto priemonės biudžeto.

4. Finansinis įnašas dengia visas priemones išlaidas, įskaitant administravimo mokesčius Sąjungos įnašą tvarkančioms 5 straipsnio 2 dalyje nurodytoms tarptautinėms finansų įstaigoms, ir visas kitas finansinius reikalavimus atitinkančias išlaidas.

*4 straipsnis***Finansinius reikalavimus atitinkantys veiksmai ir paramos gavėjai**

1. Priemonė atitinkamai įgyvendinama naudojant įvairių toliau nurodytų veiksmų rūšis:

- a) garantijas ir priemones pasidalijant riziką;
- b) kapitalo nuosavybės priemones;
- c) skolos priemones;
- d) paramos priemones, kaip antai komunikacijos veikla, stebėseną, kontrolę, auditas ir vertinimas, kurios tiesiogiai būtinos sprendimui tinkamai ir veiksmingai įgyvendinti ir jo tikslams pasiekti.

2. Priemone gali naudotis valstybėse narėse nacionaliniu, regionų ir vietos lygiais įsteigtos viešos ir privačios įstaigos, skiriančios mikrofinansų asmenims ir mikroįmonėms valstybėse narėse.

⁽¹⁾ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

▼B

3. Norėdamos, kad parama pasiektų galutinius jos gavėjus ir būtų įsteigtos konkurencingos ir pelningos mikroįmonės, 2 dalyje nurodytos viešos ir privačios įstaigos glaudžiai bendradarbiauja su organizacijomis, kurios atstovauja galutinių mikrokreditų gavėjų interesams, ir su organizacijomis, kurios tiems galutiniams gavėjams siūlo konsultavimo ir mokymo programas, ypač su tomis, kurias remia ESF.

*5 straipsnis***Administravimas**

1. Komisija priemonę administruoja laikydamasi 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento ⁽¹⁾.

2. Siekdama įgyvendinti 4 straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, išskyrus 4 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytas paramos priemones, Komisija sudaro susitarimus su tarptautinėmis finansų įstaigomis, visų pirma su EIB ir EIF, laikydamasi Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 53d straipsnio ir 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 ⁽²⁾, 43 straipsnio. Šiuose susitarimuose išdėstomos išsamios toms finansų įstaigoms patikėtų užduočių įgyvendinimo nuostatos, įskaitant nuostatas, numatančias būtinybę užtikrinti papildomumą ir koordinavimą su esamomis Europos ir nacionalinėmis finansinėmis priemonėmis, ir skatinamas nuoseklus ir tolygus taikymas tarp valstybių narių.

3. Siekiant 2 straipsnyje nustatyto tikslo ir įgyvendinant 4 straipsnyje apibrėžtus veiksmus 2 dalyje minėtuose susitarimuose reikia taip pat numatyti tarptautinių finansų įstaigų pareigą šešerius metus nuo priemonės taikymo pradžios vėl investuoti išteklius ir pajamas, įskaitant dividendus ir grąžintas lėšas, į 4 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytus veiksmus.

▼M1

4. Pasibaigus priemonės galiojimo trukmei, Sąjungai grąžintinas likutis skiriamas mikrofinansams ir paramai socialinėms įmonėms pagal 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1296/2013 dėl Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programos (EaSI) ⁽³⁾.

▼B

5. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytos tarptautinės finansų įstaigos raštu sudaro susitarimus su 4 straipsnio 2 dalyje nurodytomis viešomis ir privačiomis mikrofinansus skiriančiomis įstaigomis, nustatydamos jų pareigą panaudoti pagal priemonę skirtas lėšas siekiant 2 straipsnyje nustatytų tikslų ir teikti informaciją rengiant 8 straipsnio 1 dalyje nurodytas metines ataskaitas.

⁽¹⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

⁽²⁾ OL L 357, 2002 12 31, p. 1.

⁽³⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 238.

▼B

6. 4 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytų pagalbos priemonių biudžetą administruoja Komisija.

*6 straipsnis***Atitiktis**

Pagal priemonę finansuojami veiksmai turi atitikti Sutarties ir pagal ją priimtų aktų nuostatas.

*7 straipsnis***Sjungos finansinių interesų gynimas**

1. Komisija turi užtikrinti, kad, įgyvendinant pagal šią priemonę finansuojamus veiksmus, Sąjungos finansiniai interesai būtų saugomi taikant prevencines kovas su sukčiavimu, korupcija ir kitokia neteisėta veikla priemones, atliekant veiksmingus patikrinimus, išieškant nepagrįstai išmokėtas sumas ir, nustačius pažeidimus, skiriant veiksmingas, proporcingas ir atgrąšančias sankcijas pagal 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos ⁽¹⁾, 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų ⁽²⁾ ir 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ⁽³⁾.

2. Pagal šį sprendimą finansuojamų Sąjungos veiksmų atžvilgiu OLAF gali atlikti tyrimus remdamasi Reglamentais (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 ir (EB, Euratomas) Nr. 2185/96, taikomiems bet kuriam Sąjungos teisės aktų nuostatų pažeidimui, įskaitant pagal priemonę prisiimtų sutartinių įsipareigojimų pažeidimą, kuriuo dėl ūkio subjekto veiksmų ar neveikimo darant nepagrįstas išlaidas Europos Sąjungos bendrajam biudžetui ar jos valdomiems biudžetams padaroma ar būtų padaryta žala.

3. Visose taikant šį sprendimą priimtose įgyvendinimo priemonėse pateikiama nuoroda į šio straipsnio 1 ir 2 dalis ir visų pirma numatoma, kad Komisija ar bet kuris jos įgaliotas atstovas vykdo priežiūrą ir finansų kontrolę, o Europos Audito Rūmai atlieka auditą, įskaitant, jei būtina – vietoje.

*8 straipsnis***Metinė ataskaita**

1. 5 straipsnio 2 dalyje nurodytos tarptautinės finansų įstaigos perduoda Komisijai metines įgyvendinimo ataskaitas, kuriose nurodoma finansišškai remiama veikla, lėšų paskirstymas ir prieinamumas pagal

⁽¹⁾ OL L 312, 1995 12 23, p. 1.

⁽²⁾ OL L 292, 1996 11 15, p. 2.

⁽³⁾ OL L 136, 1999 5 31, p. 1.

▼B

paramos gavėjų veiklos sritis ir rūši, priimtose ir atvestose paraiškose, sudarytos sutartys, finansuoti veiksmai ir rezultatai.

2. Ne vėliau kaip 2011 m. balandžio 8 d. ir po to kasmet Komisija teikia Europos Parlamentui ir Tarybai kiekybinę ir kokybinę pagal šį sprendimą praėjusiais metais vykdytos veiklos metinę ataskaitą. Metinė ataskaita rengiama remiantis 1 dalyje nurodytomis įgyvendinimo ataskaitomis. Joje visų pirma turi būti pateikta informacija apie priimtas arba atvestas paraiškias, sudarytas sutartis, finansuotus veiksmus, bendrą paramos gavėjų skaičių ir jų rūši, taip pat apie suteiktą lėšų geografinę ir sektoriinę pasiskirstymą.

Metinėje ataskaitoje taip pat pateikiama informacija apie priemonės poveikį ir tvarumą, t. y. nurodomas bendras skaičius asmenų, kurie vis dar dirba, ir mikroįmonių, kurios vis dar veikia pasibaigus priemonės, pagal kurią skiriama parama, taikymo laikotarpiui. Be to, metinėje ataskaitoje pateikiama informacija apie tai, kaip ši priemonė papildė kitas Sąjungos priemones, visų pirma ESF.

▼M1**▼B**

5. Remdamasi šio straipsnio 2 dalyje nurodyta metine ataskaita Komisija turi stengtis užtikrinti, kad priemonė įgyvendintų 2 straipsnyje numatytą tikslą ir kad visoje Europos Sąjungoje ji būtų prieinama tiems, kuriems gresia socialinė atskirtis, arba tiems, kuriems sunku pasinaudoti įprastos kreditų rinkos paslaugomis.

*9 straipsnis***Vertinimas**

1. Komisija savo iniciatyva ir glaudžiai bendradarbiaudama su 5 straipsnio 2 dalyje nurodytomis tarptautinėmis finansų įstaigomis atlieka tarpinį ir galutinį vertinimą. Tarpinis vertinimas baigiamas praėjus ketveriems metams nuo priemonės veiklos pradžios, o galutinis vertinimas atliekamas praėjus mažiausiai vieneriems metams po 5 straipsnio 2 dalyje nurodytomis tarptautinėms finansų įstaigoms suteiktų įgaliojimų pabaigos. Galutiniame vertinime visų pirma nagrinėjama, kiek priemone pasiekti jai nustatyti tikslai.

2. Vertinimų rezultatai informavimo tikslais perduodami Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui.

*10 straipsnis***Įsigaliojimas**

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.